

VLASTIVĚDNÉ MUZEUM V ŠUMPERKU

příspěvková organizace zřizovaná Olomouckým krajem

PLÁN ROZVOJE VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V ŠUMPERKU 2018 ^{NA} 2020

Hlavní třída 22,
Šumperk
IČO: 000 98 311

WWW.MUZEUM-SUMPERK.CZ

PLÁN ROZVOJE VLASTIVĚDNÉHO MUZEA V ŠUMPERKU NA DELŠÍ OBDOBÍ

2018–2020

Základní údaje

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, se sídlem Hlavní třída 22, Šumperk, IČO 000 98 311, statutární zástupce PhDr. Marie Gronychová, ředitelka.

Webové stránky organizace: www.muzeum-sumperk.cz, e-mail: vmsumperk@muzeum-sumperk.cz, telefon: 583 363 070, ID datové schránky: 74xmakr.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, bylo zřízeno na základě Zřizovací listiny vydané Olomouckým krajem 17. 3. 2003, s platností od 20. 5. 2003. Hlavní činností je plnění funkce muzea dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění.

Vlastivědné muzeum v Šumperku je zapsáno v obchodním rejstříku vedeném u Krajského soudu v Ostravě, oddíl Pr, vložka 780. Je právnickou osobou a vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese zodpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

Vlastivědné muzeum v Šumperku, příspěvková organizace, spravuje 5 zařízení:

Muzeum v Šumperku, Muzeum v Mohelnici, Muzeum v Zábřehu, Památník Adolfa Kašpara v Lošticích a Lovecko-lesnické muzeum na zámku Úsov.

Obsah

Úvod	str. 2
1. Sbírky	str. 2
2. Vědecko-výzkumná činnost	str. 4
3. Prezentační činnost	str. 4
4. Propagace	str. 9
5. Oprava a údržba objektů	str. 9
6. Doplnková činnost	str. 10
7. Mimorozpočtové zdroje	str. 10
8. Registrace a akreditace muzeí	str. 10
Závěr	str. 11

Úvod

Plán rozvoje Vlastivědného muzea v Šumperku (dále jen VM Šumperk) na delší období byl zpracován v souladu se Směrnicí Olomouckého kraje Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem¹. Plánované období bylo zřizovatelem stanoveno na roky 2018–2020. Základními materiály a premisami, z nichž bylo při sestavování plánu rozvoje vycházeno, byly zejména povinnosti vyplývající ze zákona č. 122/2000 Sb., tj. plnění všech základních funkcí muzea včetně dodržování standardů veřejných služeb s důrazem na regionální působení organizace, vymezené jak zřizovací listinou, tak charakteristikami sbírek v CES, dále také základní cíle stanovené státní Koncepcí muzejnictví v letech 2015–2020² (dále jen Koncepce muzejnictví) a také cíle stanovené v Koncepci rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020³ (dále Koncepce rozvoje kultury).

Základní cíl organizace na celé plánované období je totožný s prvním základním cílem Koncepce muzejnictví i Koncepce rozvoje kultury (cíl 3.1.2.1.), tj. zachování schopnosti muzeí kvalifikovaným způsobem spravovat a rozšiřovat sbírky, vědecko-výzkumnou činností prohlubovat jejich poznání a rozšiřovat službu veřejnosti.

1. Sbírkový

Vlastivědné muzeum v Šumperku spravuje 6 sbírek obsahujících 15 podsbírek zapsaných v CES, v nichž bylo k 31. 12. 2017 evidováno více než 166 200 sbírkových předmětů (inventárních čísel). Sbírkotvorná činnost, jako jeden z hlavních cílů muzea, bude pokračovat získáváním nových přírůstků obvyklými způsoby (vlastním sběrem, převody, dědictvím) důsledně v souladu se Zřizovací listinou a Strategií sbírkotvorné činnosti při dodržování zásad muzejní selekce. Případné nákupy sbírek budou v souladu s metodikou vydanou Krajským úřadem Olomouckého kraje financovány z příspěvku na provoz (krytí z běžných provozních výdajů), pokud v průběhu dalšího vývoje nedojde k přehodnocení této metodiky v souladu s obecně přijímanou praxí.⁴ Podle možností budou realizovány i akvizice současného výtvarného umění,⁵ neboť VM Šumperk plní také funkci regionální galerie. Dary do muzejních sbírek mohou být realizovány pouze v souladu s platnými Zásadami řízení příspěvkových

¹ Pravidla hodnocení ředitelů příspěvkových organizací zřizovaných Olomouckým krajem, Směrnice Olomouckého kraje č. 3/2016

² Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015–2020, schválená Usnesením vlády ze dne 20. 8. 2015, č. 655

³ Koncepce rozvoje kultury a památkové péče Olomouckého kraje pro období 2017–2020, vydal Olomoucký kraj, ISBN 978-80-87982-61-7

⁴ Vyhláška č. 410/2009 Sb., kterou se provádí zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů

⁵ Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015–2020, odst. 3.2.6

organizací zřizovaných Olomouckým krajem. Sbírký budou odborně zpracovávány v zákonných lhůtách, evidovány a inventovány dle zákona 122/2000 Sb. v platném znění a dle vnitřních předpisů organizace. V daném období bude probíhat 2. cyklus inventarizace sbírek, v každém roce musí inventarizací dle zákona projít minimálně 5 % sbírkových předmětů z každé sbírky, plán ovšem počítá téměř ve všech případech s 10 % tak, aby během 10letého cyklu byly objemy inventarizovaných předmětů každý rok přibližně stejné.

K prioritním úkolům v celém období musí patřit také péče o sbírkový fond a zkvalitňování uložení sbírek. Při práci v depozitářích bude kladen důraz zejména na dodržování zákona a vnitřních předpisů, korektní vedení přírůstkových knih, jejich řádnou autentizaci (razítko s číslem sbírky v CES), dopracování lokací a řádné sledování klimatických podmínek. Již v roce 2017 byla zahájena modernizace zastínění oken v depozitáři v Pavlínině dvoře v Šumperku a tato akce bude pokračovat podle finančních možností organizace i v roce 2018, popř. 2019. Na rok 2020 plánuje organizace pořízení klimatizace do dvou místností šumperského muzea (investiční žádanka č. 2017/00418), kam by se uložily všechny sbírkové předměty výtvarného umění, které jsou nejvíce citlivé na změny klimatu. Klimatizační jednotky by měly zamezit kolísání klimatických podmínek v závislosti na venkovním prostředí. Ve stejném roce by mělo dojít také k vybavení depozitářů historických sbírek zábrzežského a šumperského muzea (situovaných v budově tzv. robotárny na Lidické ulici v Šumperku) pevnými paletovými dvouúrovňovými regály (investiční žádanka č. 2017/00417) pro uložení sbírkových předmětů větších rozměrů, zejména nábytku. Vybavení depozitářů úložným systémem zabezpečí úsporu úložného prostoru a zkvalitní ochranu sbírek, což je jeden z hlavních úkolů muzea. Pozornost bude zaměřena také na ochranu sbírek muzejní povahy před krádežemi, vloupáním a požárem dle Metodického pokynu MK ČR č. 1/2010. Kvalita uložení sbírkových předmětů, existence a funkčnost lokačních seznamů, vedení potřebné dokumentace a pořádek v depozitářích budou opět kontrolovány vedoucí oddělení odborné činnosti a ředitelkou organizace (pravidelná roční kontrola i namátkové kontroly).⁶ Organizace bude v mezích svých možností usilovat o to, aby zbylá část tzv. robotárny, kterou by v roce 2018 měl opustit Hasičský záchranný sbor, byla získána do vlastnictví Olomouckého kraje, čímž by se podařilo rozšířit depozitární prostory zejména pro archeologické a botanické sbírkové předměty, ale také pro badatelný a prostory pro digitalizaci (Cíl 5. 2. 14. Koncepce rozvoje kultury). VM Šumperk bude opět usilovat o získání mimorozpočtových zdrojů z programů ISO MK ČR na restaurování, popř. nákup sbírkových předmětů nebo vybavení depozitářů. Prioritně budou opět restaurovány výrazně

⁶ Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015–2020, odst. 3.2.5

poškozené staré sbírky. V roce 2018 to bude soubor historických čepců, v roce 2019–2020 spolkový prapor ze Sobotína s vyobrazením sv. Barbory a poškozené sbírky nábytku.

2. Vědecko-výzkumná činnost

Vědecko-výzkumná činnost v celém období bude plánovaná tak, aby z každého úkolu vyplynul konkrétní výstup v daném roce, ať již výstup konečný, nebo dílčí. Cílem vědecko-výzkumných úkolů budou podle možností produkty použitelné zejména pro prezentační účely (výstavy, přednášky, články pro ediční činnost organizace) a zviditelnění činnosti organizace. V roce 2018 bude prioritním úkolem vědecko-výzkumné činnosti připomenutí stého výročí založení republiky, v roce 2019 pak příprava nové expozice k dějinám Zábřehu, spojená se studiem literatury a pramenů a výběrem vhodných exponátů ze sbírek.

Podporováno bude také zapojení pracovníků do externích projektů (Cíl 5. 1. 2. 6. Koncepce rozvoje kultury). Z externích úkolů v roce 2018 stojí za zmínku příprava a realizace výstavy šumperských výtvarníků v pražské galerii Lapidárium, pořádané ve spolupráci s Uníí výtvarných umělců Olomoucka UVUO a také městem Šumperk v červnu 2018. V letech 2018–2020 bude pokračovat také kooperace VM Šumperk a Městské knihovny v Šumperku na projektu Město čte knihu, stejně jako zapojení odborných pracovníků do dlouhotrvajících externích úkolů (Jakub Halama, projekt Preventivní archeologie – garant pro okres Šumperk; Jakub Halama, Střední Pomoraví v době římské – spolupráce s UP Olomouc; Mária Kudelová, Identifikace a dokumentace tradiční lidové kultury, Olomoucký kraj).

3. Prezentační činnost

Prezentační činnost muzea je rámcově vymezena standardy veřejných služeb, které jsou konkretizovány ve Zřizovací listině. Jedná se zejména o zpřístupnění sbírek formou muzejních výstav, muzejních programů, publikací a webových prezentací (standard časové dostupnosti), dodržení standardů ekonomické dostupnosti zavedením slev a volných vstupů, popř. dodržení standardů fyzické dostupnosti pro osoby s omezenou schopností pohybu a orientace (podle stavebních možností objektů). Výstavy a muzejní programy byly vybírány tak, aby byly nejen návštěvnicky atraktivní, ale také s ohledem na plnění hlavní funkce muzea, tj. prezentovat sbírky muzejní povahy a vlastní vědecko-výzkumnou činnost.

3.1 Publikační činnost

V publikační činnosti budou stěžejními publikacemi tradičně další sborníky Severní Moravy (svazek 104–106) a Knihovnička Severní Moravy. V rámci Knihovničky Severní Moravy vyjde v roce 2018 závěrečná část trilogie o Velké válce, 100. výročí vzniku republiky

bude věnován i katalog k výstavě (Cíl 5. 1. 14. 2. Koncepce rozvoje kultury), témata na roky 2019 a 2020 ještě nejsou stanovena. V roce 2019 se plánuje vydání monografie o vedutách Šumperka, v roce 2020 nebo 2021 pak vydání druhého dílu velmi úspěšné knihy Šumperská sanatorka.

3.2 Expozice a výstavy

V rámci výstavní činnosti bude pokračovat trend tvorby velkého počtu vlastních autorských výstav, zejména výstav vytvořených z muzejních sbírek jak vlastních, vycházejících z vědecko-výzkumné činnosti, tak zapůjčených z jiných muzeí a institucí. Jak již bylo uvedeno výše, k nejvýznamnějším počínům v roce 2018 bude patřit výstava věnovaná 100. výročí založení republiky s názvem Šumpersko za první republiky (Cíl 5. 1. 14. 2. Koncepce rozvoje kultury). Na začátek roku 2019 je plánována velmi zajímavá výstava, která na přání města Šumperk po delší době představí v Muzeu v Šumperku unikátní barokní sochy apoštolů, které jsou sice historickými sbírkovými předměty šumperského muzea, nicméně jsou již několik desítek let umístěny na zámku v Javorníku. V druhé půlce roku 2019 VM Šumperk připomene i významná výročí, konkrétně 30. výročí sametové revoluce 1989. V roce 2020 budou stěžejní výstavy věnované regionální historii (z vědeckých výzkumů), např. dějiny lékařské péče, lékáren a lázeňských zařízení na Šumpersku nebo historie zábřežských podniků a továren. V letech 2019–2020 bude pokračovat cyklus výstav Po stopách šumperských architektů, který mapuje architekturu a významné architektky na Šumpersku a jejich realizace.

VM Šumperk nabízí a bude nabízet i nadále výstavní prostory také začínajícím umělcům. V Galerii mladých v Muzeu Šumperk a v Minigalerii v zábřežském muzeu mohou začínající nebo amatérští umělci vystavovat svou tvorbu. Jedná se o velmi oblíbený počín, který je určitou formou tzv. kulturních inkubátorů (Cíl 5. 1. 14. 5. Koncepce rozvoje kultury). Oba prostory jsou hojně využívány a pro rok 2018 jsou již plně obsazeny.

V šumperském muzeu bude opět v letních měsících hojně využíváno také nádvoří, ať již to budou akce vlastní (Čarodějnice, Šumperský hafan, Muzejní noc, Prázdniny v muzeu, Den v pravěku atd.), tak i akce, kde VM Šumperk vystupuje jako spoluorganizátor nebo partner (Slavnosti města Šumperka, Mezinárodní folklorní festival, Revival atd.). Vytvoření, popř. udržení tradice konání muzejních akcí (Muzejní noc, Čarodějnice, Hafan, Dětské dny v Šumperku, Pohádky a Halloween na Úsově, Mezinárodní den archeologie v Mohelnici a v Šumperku apod.) je pro organizaci v podmínkách rostoucí konkurence velmi důležitým úkolem.

V oblasti stálých expozic byla v roce 2017 otevřena inovovaná expozice v druhém patře Lovecko-lesnického muzea na zámku Úsov. Pro rok 2018–2019 je plánovaná reinstalace stálých expozic v Muzeu Zábřeh, kdy se počítá s rozšířením expozice věnované zábřežskému rodákovi Janu Eskymo Welzlovi a s vytvořením nové expozice věnované historii města Zábřeh (Cíl 5. 2. 22. Koncepce rozvoje kultury). Návrh nového řešení expozice zpracovává a financuje město Zábřeh, realizace bude financována Olomouckým krajem. Jan Eskymo Welzl je osobnost nadregionálního významu a stávající miniexpozice je zcela nedostatečná. Pokud by se povedlo vytvořit moderní expozici s audiovizuálními prvky, mohla by se stát atraktivním cílem pro turisty z celé republiky i ze zahraničí. V letech 2018–2019 bude v objektu Památníku Adolfa Kašpara obnovena stálá expozice o loštických pohárech a loštickém hrnčířství, neboť loštické poháry jsou fenomén známý po celé střední Evropě a navíc jsou hojně zastoupeny ve sbírkovém fondu VM Šumperk. Formou dlouhodobých výstav budou v Památníku Adolfa Kašpara prezentovány také sbírkové předměty Havelkova muzea v Lošticích. Cílem instalace nové expozice a změny strategie výběru výstav v Památníku Adolfa Kašpara je zvýšení návštěvnosti tohoto zařízení, která je přes veškerou snahu stagnující.

3.3 Digitalizace

Zvláštní formou prezentace sbírek je jejich zveřejnění na webových stránkách, a to jak v běžném zobrazení, tak v 3D podobě (třetí základní cíl Koncepce muzejnictví a také Cíl 5. 1. 2. 4. Koncepce rozvoje kultury). VM Šumperk vytvořilo na svých webových stránkách velmi atraktivní virtuální prohlídky expozic a výstav, kde se opět uplatnilo 3D zobrazení některých sbírkových předmětů. Jedná se o prohlídky expozice v Muzeu Šumperk, expozice Pravěk Mohelnicka a nově rekonstruované expozice domácí fauny a lesnictví na zámku Úsov. Pro rok 2018 je plánované pokračování této formy digitalizace a umístování sbírkových předmětů na portálu eSbirky. Rozsah digitalizace i virtuální prohlídky závisí na tom, zda se podaří získat dotace z MK ČR.⁷

Digitalizace sbírkového fondu, zajišťující přístup veřejnosti ke sbírkám muzejní povahy a v neposlední řadě také evidenci sbírkového fondu, je jedním z prioritních úkolů muzeí, který je akcentován i v celostátních materiálech. K tomu, aby mohla být digitalizace průběžně prováděna, je nutné pořídit náležitě vybavené digitalizační pracoviště, popř. zajistit i specializovaného pracovníka. Pro rok 2019 je proto plánované (investiční žádanka č. 2017/00394) zakoupení kvalitního skeneru, který umožní skenování formátu A3 i negativů,

⁷ Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015–2020, odst. 3.2.8

dále skenování větších formátů a propojení s odpovídajícím PC. Další vybavování tohoto speciálního pracoviště plánuje organizace na rok 2020, kdy hodlá pořídit profesionální fotoaparát včetně objektivů (investiční žádanka č. 2017/00362). Digitalizace a následné uveřejnění sbírkových předmětů je také důležitým nástrojem pro jejich prezentaci odborné i široké veřejnosti a zároveň slouží i k ochraně sbírkových předmětů, dovoluje prezentovat sbírky on-line a usnadňuje badatelům jejich práci. Digitalizované sbírky umožňují jejich propagaci jak na webu vlastním, tak i celostátním (e-sbírky), popř. mezinárodních serverech (Europeana). Na národním portálu eSbírky, do kterého se organizace aktivně zapojila v roce 2015, VM Šumperk ročně publikuje cca 200 sbírkových předmětů.

3.4 Zpřístupnění sbírek pro handicapované občany

Digitalizované sbírkové předměty, zejména ve formě 3D zobrazení, a také panoramatické prohlídky expozic by mohly být, v případě dostatku finančních prostředků, využity pro vytvoření virtuální expozice, která by díky náhlavní soupravě (brýlím) a ovladačům zajistila virtuální procházení reálných expozic s detailním vyobrazením vybraných sbírkových předmětů. Toto zařízení by umožnilo poznání stálých expozic, které jsou v podmínkách Vlastivědného muzea v Šumperku téměř všechny pro imobilního návštěvníka nedostupné, také imobilním osobám. Podle finančních i prostorových možností by v plánovaném období podobná zařízení mohla být instalována v Muzeu Šumperk (foyer před Výstavní síní), v Lovecko-lesnickém muzeu na zámku Úsov (prostor pokladny nebo v prostorách Staré školy) a v Muzeu Mohelnice (obřadní síň). Tímto opatřením by došlo k naplňování Cíle 5. 1. 13. 1. Koncepce rozvoje kultury. K vybraným výstavám i expozicím budou postupně pořizovány sylaby v Braillově písmu (poprvé použito na výstavě Cesty k domům v roce 2017).

3.5 Prorodinná politika

Prorodinná politika (Cíl 5. 1. 2. 7. Koncepce rozvoje kultury) bude v podmínkách VM Šumperk realizována opět v Muzejíčku, které vzniklo v roce 2016 jako specifické zařízení pro rodiny s dětmi, děti a mládež, pro všechny, kteří si rádi pohrají, zasoutěží nebo vyzkoušejí nějaké dnes již zapomenuté činnosti. Hlavním cílem tohoto projektu bylo přilákat do muzea celé rodiny s dětmi a ukázat jim, že v muzeu mohou smysluplně a příjemně strávit volný čas a při tom se ještě něco dovědět a něčemu se přiučit. Celé přízemí východního křídla šumperského muzea bude i nadále využíváno výlučně na výstavy určené dětem, na programy pro děti, dílny a další aktivity. V roce 2018 budou do Muzejíčka opět instalovány 4 nové výstavy s dětskou tematikou, jejichž prostřednictvím se budou děti všech věkových kategorií nejen bavit, ale také

se budou přirozenou adekvátní formou seznamovat s činností muzea a prezentovanými tématy. K těm více naučným výstavám bude patřit například výstava Fyzika hrou, ale také prázdninová výstava o létání a letadlech. Podobná koncepce výstav bude v Muzejíčku zachována i v letech 2019–2020. Ke všem výstavám v Muzejíčku budou organizovány doprovodné akce a programy, proto byla od 1. 1. 2018 za účelem organizování a zabezpečení doprovodných programů zřízena nová funkce muzejního edukátora. Zázemí pro rodiny s dětmi (možnost využití přebalovacího pultu a přípravy jídla pro děti a kojence) je vybudováno i v Loveckolesnickém muzeu na zámku Úsov. Pro rodiny s dětmi bude na Úsově i v roce 2018 připraven také speciální „pohádkový“ návštěvnický okruh.

3.6 Spolupráce s dalšími subjekty

Spolupráce s dalšími subjekty je realizována zejména formou zápůjček jak celých výstav (např. na rok 2018 je již nasmlouváno zapůjčení 5 výstav 7 organizacím), tak i dílčími zápůjčkami sbírkových předmětů, které jsou uplatňovány zejména ve vztahu k Národním památkovému ústavu (zámek Javorník, Šternberk apod.) a také ve vztahu k muzeím jak obecním (např. Police, Staré Město, město Šumperk), tak soukromým (Pivovarské muzeum v Hanušovicích), tak i krajským (Muzeum silnic ve Vikýřovicích). Mnohdy jsou sbírkové předměty zapůjčené z VM Šumperk základem pro tyto expozice. Ve spolupráci s městem Šumperk se bude organizace i v dalších letech podílet na pořádání festivalu Město čte knihu a bude partnerem při pořádání Šumperských slavností. Ve spolupráci s Ligou na ochranu zvířat a internetovými novinami www.sumpersko.net se uskuteční další ročníky (10. - 12.) zábavné soutěže Šumperský hafan. V rámci zahraniční spolupráce proběhnou již tradiční přednášky pracovníků Slovenského múzea ochrany prírody a jaskyniarstva (dále SMOPAJ), které sídlí v Liptovském Mikuláši. V oblasti spolupráce se školami se podařilo díky Muzejíčku zaujmout školky a základní školy, střední školy muzeum navštěvují méně, i když mnohé výstavy přímo souvisejí s učivem středních škol a školám jsou nabízeny komentované prohlídky. V roce 2018 bude ve spolupráci s 15 šumperskými školami, základními i středními, realizována výstava Historie a současnost českých škol v Šumperku. V Muzeu Zábřeh proběhnou opět soutěže pro školy pořádané pod patronací starosty města.

Organizace spolupracuje také se Sdružením cestovního ruchu Jeseníky, kdy ředitelka je členkou dozorčí rady a zaměstnanci se účastní jednání skupiny pro marketing. VM Šumperk se zapojilo také do projektu JeseníkyPass (cíl 5.1.15.3 Koncepce rozvoje kultury).

VM Šumperk se již před několika lety zapojilo do projektu MEIS (Městské evropské informační středisko). Tento projekt spadá pod celoevropskou informační síť EUROPE DIRECT, jejíž střediska jsou na celém území Evropské unie. Zastává funkci prostředníka mezi Evropskou unií a jejími občany v regionech a jejím úkolem je šířit povědomí a informace o Evropské unii a aktivně podporovat diskuzi o jejích aktivitách na místní a regionální úrovni. Každoroční příspěvek pro každé EU středisko (částka 25 000 Kč) slouží k propagaci EU a v podmínkách VM Šumperk bývá použit na tematicky zaměřené výstavy a akce. V roce 2018 to bude výše zmíněná výstava modelů letadel, v rámci které budou prezentovány letiště a letecké společnosti zemí EU. Podobné akce v rámci MEIS plánujeme i na roky 2019 a 2020.

4. Propagace

Velká pozornost bude věnována opět propagaci, zejména pak propagaci v médiích a na internetu, a to jak na vlastních webových stránkách, tak i na různých jiných webech, jako např. www.kudyznudy.cz, www.mapy.cz, www.firmy.cz atd. Dobře funguje i spolupráce s internetovými novinami www.sumpersko.net a portálem menusumperk.cz. Vlastní webové stránky organizace www.muzeum-sumperk.cz jsou neustále doplňovány a zdokonalovány. Využívány budou i nadále oba facebookové profily (Vlastivědné muzeum v Šumperku, zámek Úsov), zřízen byl i „muzejní“ Instagram.

5. Oprava a údržba objektů

Oprava a údržba budov, které má VM Šumperk ve správě či v nájmu, bude realizována dle nových pravidel stanovených Zásadami a Zřizovací listinou. Organizace bude moci dodavatelsky provádět údržbu budov podle novely Zásad do výše 100 000 Kč. Do plánu oprav a investic byly pro rok 2018 zařazeny dva projekty, a to oprava parket v 1. patře zámku Úsov (spolufinancování městem Úsov) a rekonstrukce kotelny na robotárně v Šumperku.

Pracovníci oddělení provozu a výroby se budou opět podílet na opravách a údržbě všech objektů ve správě VM Šumperk. Stále více jsou (zejména stolaři a zámečník) využíváni při výstavní činnosti – výroba výstavního fundu, pomoc při instalacích výstav (montáž, demontáž, osvětlení, audioefekty, nátěry apod.) a především tvorba interaktivních prvků a speciálních exponátů na výstavy. Díky existenci pracovní skupiny s dobře vybavenými dílnami může organizace produkovat vlastní autorské výstavy v originální instalaci s naprosto unikátními doplňkovými aktivitami. O takové výstavy opět projevil zájem i další muzea a jiné organizace, a tak i v roce 2018 poputují výstavy z dílny VM Šumperk po celé republice, čímž reprezentují nejen VM Šumperk, ale také Olomoucký kraj.

6. Doplnková činnost

V rámci doplňkové činnosti se s největšími příjmy počítá opět z pronájmů nevyužitých prostor (Pavlinin dvůr v Šumperku), z krátkodobých pronájmů, zejména nádvoří Pavlinina dvora, a také z činnosti stolařů, zedníků a zámečníka a z hostinské činnosti provozované zejména v občerstvení na zámku Úsov a také v Muzeu v Šumperku. Doplňková činnost bude provozována tak, aby byly dodrženy všechny nároky vyplývající z nového metodického pokynu zřizovatele pro doplňkovou činnost.

7. Mimorozpočtové zdroje

Velmi důležitým úkolem ekonomického oddělení je také získávání mimorozpočtových zdrojů (Cíl 5.1.3.1. Koncepce rozvoje kultury), zejména administrace žádostí o dotace a také následně jejich řádné vyúčtování. Pro rok 2018 byly již podány žádosti o dotace z MK ČR, jedná se o program ISO na restaurování sbírek, dále dotační titul na financování akcí k 100. výročí založení českého státu (Kulturní aktivity – Podpora projektů k připomínkám významných výročí naší státnosti (1918, 1968 a 1993)) a již třetím rokem se bude prostřednictvím zřizovatele organizace ucházet o dotaci na digitalizaci sbírkových předmětů (Podpora projektů zaměřených na poskytování standardizovaných veřejných služeb muzeí a galerií). Další žádosti o dotace budou po jejich zveřejnění směřovat na obce, popř. na soukromé subjekty nebo nadace. Pokud nedojde ke změnám, budou tyto fondy využívány i v letech následujících.

8. Registrace a akreditace muzeí

Registrace muzeí je jedním z bodů Koncepce rozvoje muzejnictví v letech 2015–2020. Cílem registrace by mělo být ověření, zda muzeum naplňuje všechny znaky muzea s tím, že by pak byl zveřejněn seznam sítě těchto registrovaných muzeí. Znaky muzea nejsou nikde legislativně vymezeny, ovšem z mezinárodní charakteristiky muzeí vychází několik obecně uznávaných bodů. Muzeum především vlastní sbírku muzejní povahy (systematicky spravovaný soubor dokladů o vývoji přírody a člověka), uchovává ji (konzervování, restaurování, uložení atd.), zkvalitňuje (provádí akviziční i de-akviziční činnost). Dalšími znaky muzea by mělo být zpřístupnění sbírek veřejnosti, jeho fungování jako instituce otevřené veřejnosti a také by muzeum mělo být institucí neziskovou. Výše uvedené znaky VM Šumperk samozřejmě splňuje, při případném zařazení do registru muzeí by nemělo mít problém.

V případě akreditace, tj. kategorizace muzeí, není zatím mezi dotčenými orgány shoda, a není tedy možné predikovat, jak by se VM Šumperk mělo k dané problematice stavět.

Registrace i akreditace muzeí je v současné době obsažena pouze v Koncepci rozvoje muzejnictví, proto se zdá nepravděpodobné, že by se ještě v plánovaném období (do roku 2020) podařilo vytvořit legislativní rámec a tyto procesy nastartovat.

Závěr

Základním úkolem pro roky 2018–2020 bude udržet muzeum jako sbírkotvornou instituci s regionální funkcí. Prioritou bude věnovat maximum pozornosti podstatě činnosti muzea, tj. sbírkám muzejní povahy, jejich řádnému uložení, evidenci, zpracování a restaurování. Všeobecný tlak na zvyšování výkonů muzea, snahy o měření výkonu počtem návštěvníků, počtem sbírkových předmětů nebo počtem výstav mohou vést ke zvýšení kvantity na úkor kvality. Velkou devízou VM Šumperk by měl být velký počet vlastních autorských výstav vytvořených ve valné většině ze sbírek jak vlastních, tak zapůjčených. Akcentovány budou akce a programy vztahující se k 100. výročí založení republiky (výstava, přednášky, publikace), popř. k 30. výročí sametové revoluce v roce 2019. Zájem veřejnosti o činnost muzea bude nutné udržovat i prostřednictvím různých muzejních akcí, z nichž mnohé již mají tradici a získaly si pravidelný okruh příznivců. V Šumperku je to zejména Muzejní noc, Šumperský hafan, prázdninové dětské dny, vánoční a velikonoční akce a také Mezinárodní den archeologie. Podobně úspěšné bývají tradiční akce na zámku Úsov, které se konají pravidelně každý rok přibližně ve stejnou dobu (Pohádky na zámku Úsov, Bílá paní, Halloween). Cílem pro plánované období 2018–2020 je organizovat muzejní akce ve větší míře i v Muzeu Mohelnice a Muzeu Zábřeh. K propagaci těchto akcí je nutné přilákat větší pozornost médií, což ovšem nebývá jednoduché.

V oblasti personální se neplánují velké změny, pouze se očekává menší přesun zaměstnanců z důvodu odchodů do starobního důchodu.

PhDr. Marie Gronychová, ředitelka VM v Šumperku